

РОЗДІЛ 3. ЗАРАЗНА ПАТОЛОГІЯ

УДК 619:616.98:636.8

ВІРУСНІ РЕСПІРАТОРНІ ХВОРОБИ КОТІВ: ОБГРУНТУВАННЯ ДІАГНОЗУ ТА ЛІКУВАЛЬНО- ПРОФІЛАКТИЧНІ ЗАХОДИ

Алексєєва Н.В., к.вет.н., доцент,
Пасічник Н.А., Гупало Ю.С. магістранти
Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Актуальність проблеми. Вірусні респіраторні хвороби - одна із актуальних проблем інфекційної патології котів. В Україні цю групу респіраторних хвороб почали діагностувати порівняно недавно. Обидва віруси (*FHV* та *FCV*), дуже патогенні для котів, тому, незважаючи на вакцинацію, клінічний прояв хвороб все ж таки спостерігається. Це пов'язано з тим, що на вулицях міста зосереджена велика кількість безпритульних собак, які можуть бути джерелом збудника інфекції та сприяти поширенню збудників інфекції [1, 2, 4].

Для підтримки стійкого благополуччя котів щодо вірусних респіраторних хвороб, спеціалісти ветеринарної медицини повинні постійно працювати над питаннями ранньої (експрес) діагностики захворювання, розробки нових та удосконалення існуючих схем лікування хворих та застосування ефективних профілактичних заходів [3, 5].

Різноманіття клінічних ознак за різних форм інфекційних респіраторних хвороб котів, остаточний діагноз встановлюють на підставі лабораторних досліджень. При цьому необхідно виділення основного збуднику хвороби (визначити провідний етіологічний фактор), що має принципове значення для подальшої розробки ефективних заходів терапії і профілактики хвороби [2, 5].

Мета роботи: ознайомитися з особливостями діагностики та лікувально-профілактичними заходами за вірусних респіраторних хвороб котів.

Матеріали і методи досліджень: робота виконана в умовах клініки ветеринарної медицини «Велес» та лабораторії епізоотології та інфекційних хвороб тварин ДДАЕУ. Об'єкт дослідження – коти, хворі на респіраторні вірусні хвороби. Для встановлення обґрунтованого діагнозу застосовано комплекс методів з врахуванням клінічних ознак, результатів імунохроматографічного (ІХА), імуноферментного (ІФА) та ПЛР-дослідження у реальному часі. В якості матеріалу для імунохроматографічного та ПЛР-дослідження відбирали змиви з кон'юнктиви, носової та ротової порожнини, для ІФА-дослідження – кров та сироватку крові.

Клінічне обстеження котів здійснювали методами огляду, пальпації та аускультатії, враховуючи такі ознаки, як температура тіла тварині, кількість дихальних рухів, серцевих скорочень, аускультатію серцевої та легеневої ділянок. При дослідженні переднього відділу дихальної системи звертали увагу на наявність носових виділень, задухи, хрипів, кашлю, частоту дихальних рухів. При огляді носової порожнини визначали стан та колір слизової, наявність набрякості, висипів, виразок, некротичних корок та механічних пошкоджень. При огляді гортані та трахеї оцінювали їх розмір, пальпацією встановлювали консистенцію, чутливість та температуру.

При проведенні ІХА-дослідження використовували корейські експрес-тести фірм Zrbio Ltd. Co. та AsanPharm.

Результати досліджень. При клінічному обстеженні котів з *FHV*-інфекцією відмічали пригнічення, чхання, кашель, салівація, виділення з очей та носа, утруднене дихання, підвищення температури, відсутність апетиту, зниження маси, незначна ульцерація епітелію язика, а *FCV*-інфекцією – пригнічення, втрату апетиту, підвищення температури, виділення з очей і носа, салівація, ульцерація на передній частині язика, ротової порожнини, зовнішньої поверхні ніздрів.

Котів, хворих на респіраторні вірусні інфекції лікували за прийнятими в клініці схемами, які доповнили з врахуванням етіологічного фактору препаратом *Virbagen Omega* - за *FCV*-інфекції та препаратом *Aciclovir* – за *FHV*-інфекції. Дослідні групи тварин

формували за часом надходження для лікування, за методом пар-аналогів.

Висновки:

Комплексний метод діагностики вірусних респіраторних хвороб котів з урахуванням даних анамнезу, особливостей клінічного прояву та експрес-тестів на основі ІХА, ІФА, ПЛР, дозволив диференціювати вірусні респіраторні хвороби котів за етіологічним чинником: *FHV*-інфекція - 78 випадків; *FCV*-інфекція - 57 випадків.

Застосування специфічного імуноглобуліна та препаратів *Virbagen Omega* і *Aciclovir* значно підвищувало терапевтичну ефективність схем лікування котів, хворих на вірусні респіраторні хвороби, що також позитивно відобразилося на термінах клінічного одужання.

Після одужання котів хворих на респіраторні вірусні інфекції, піддавали специфічній імунізації, вакцинами Феловакс (фірми FortDodge, США) та Пуревакс RCPCh (фірми Merial, Франція), що забезпечують захист тварин від панлейкопенії, каліцивірусної, хламідійної та герпесвірусної інфекції тривалістю не менше одинадцяти місяців.

Список використаної літератури

1. Di Martino B. et al. Etiological investigation of multiple respiratory infections in cats //MICROBIOLOGICA-BOLOGNA-. – 2007. – Т. 30. – №. 4. – С. 455.

2. Hellard E. et al. When cats' ways of life interact with their viruses: a study in 15 natural populations of owned and unowned cats (*Felis silvestris catus*) //Preventive veterinary medicine. – 2011. – Т. 101. – №. 3-4. – С. 250-264.

3. Helps C. R. et al. Factors associated with upper respiratory tract disease caused by feline herpesvirus, feline calicivirus, *Chlamydomphila felis* and *Bordetella bronchiseptica* in cats: experience from 218 European catteries //Veterinary Record. – 2005. – Т. 156. – №. 21. – С. 669-673.

4. McManus C. M. et al. Prevalence of upper respiratory pathogens in four management models for unowned cats in the Southeast United States //The Veterinary Journal. – 2014. – Т. 201. – №. 2. – С. 196-201.

5. Scott F. W., Geissinger C. M. Long-term immunity in cats vaccinated with an inactivated trivalent vaccine //American Journal of Veterinary Research. – 1999. – Т. 60. – №. 5. – С. 652-658.

УДК: 636.4.09:616.995.132.8:619

ПОШИРЕННЯ ТА ВІКОВА ДИНАМІКА СТРОНГІЛОЇДОЗНОЇ ІНВАЗІЇ СВИНЕЙ

Антіпов А.А., к.вет.н., доцент

Гончаренко В.П., к.вет.н., доцент

Безоглюк Л.О., магістранта 6 курсу

Білоцерківський національний аграрний університет

Актуальність проблеми. З реформуванням агропромислового комплексу України та його переходом на ринкову економіку, галузь свинарства набуває інтенсивного розвитку і популярності. Разом з тим, однією із умов успішного ведення свинарства є проведення превентивних ветеринарних заходів щодо інвазійних хвороб тварин. До таких хвороб належать і шлунково-кишкові гельмінтози свиней, які завдають значних економічних збитків, особливо внаслідок загибелі поросят, а також затримки їх росту і розвитку, зниження приростів [1]. Переважно, гельмінтози у свиней, мають хронічний перебіг, без виражених клінічних ознак. Тому й лікувальні та профілактичні заходи у свиней не завжди проводяться. Дослідження науковців-паразитологів України свідчать про численне поширення гельмінтозів у свиней, зокрема і стронгілоїдозу.

Стронгілоїдоз – геогельмінтоз, за якого розвиток збудника проходить із чергуванням вільноживучих і паразитуючих генерацій. Встановлено, що довготривале збереження збудників у об'єктах навколишнього середовища сприяє постійній реінвазії тварин, які спричинюють інтоксикацію і сенсibiliзацію організму свиней, порушуючи при цьому гомеостаз та обмін речовин. В окремих випадках інвазія призводить до загибелі поросят [2, 3].